

۵	سنجش ورودی	۵	فصل پنجم: فکر و اندیشه
۷۷	درس دهم: هنرمند	۸	فصل اول: کتابخانه‌های کلاس ما
۷۸	تمرین	۱۰	تمرین
۸۳	درس دوازدهم: فردوسی	۱۵	درس دوم: مسجد سخاهی ما
۸۴	تمرین	۱۶	تمرین
۸۷	سنجش پایانی فصل ۵	۲۱	سنجش پایانی فصل ۱
۸۹	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۵	۲۳	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۱
۹۱	فصل ششم: ایران من	۲۵	فصل سوم: خرس کوچولو
۹۲	درس سیزدهم: ایران زریا	۲۷	تمرین
۹۲	تمرین	۳۲	درس چهارم: مدرسه‌ی خرگوش‌ها
۹۷	درس چهاردهم: پرچم	۳۳	تمرین
۹۸	تمرین	۳۶	سنجش پایانی فصل ۲
۱۰۲	درس شانزدهم: نوروز	۳۸	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۲
۱۰۳	تمرین	۴۰	فصل سوم: آشنایی فرهنگ و آداب
۱۰۳	سنجش پایانی فصل ۶	۴۰	درس پنجم: چوپان درست‌کار
۱۰۷	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۶	۴۲	تمرین
۱۰۹	فصل هفتم: شوق	۴۶	درس ششم: کوشا و نوشا
۱۱۱	درس شانزدهم: پرواز قطره	۴۷	تمرین
۱۱۳	تمرین	۵۱	درس هفتم: دوستان ما
۱۱۶	درس هفدهم: مثل دانشمندان	۵۲	تمرین
۱۱۷	تمرین	۵۷	سنجش پایانی فصل ۳
۱۲۱	سنجش پایانی فصل ۷	۵۹	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۳
۱۲۳	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۷	۶۱	فصل پنجم: یاد و یادگی
۱۲۴	آزمون نوبت دوم	۶۱	درس هشتم: از همه مهربان‌تر
۱۲۶	پاسخنامه	۶۲	تمرین
		۶۶	درس نهم: زیارت
		۶۷	تمرین
		۷۱	سنجش پایانی فصل ۴
		۷۳	سؤالات پیشرفته‌ی فصل ۴
		۷۴	آزمون نوبت اول

آموزش

درس دوم: مسجد محله ما

واژه‌ها

بسیار: زیاد

بالاخره: سرانجام، آخرکاری

پروبرکت: برنعمت، پرحاصل

تاز: نو

تکان: حرکت دادن

چراغانی: چراغ‌های بسیار

خارج: بیرون

طرف: جهت

قاید: سود

فریاد: صدای بلند

همکاری: کمک و یاری

یک‌صدا: باهم

مردم با کمک و همکاری هم، کار ساخت مسجد محله را تمام کردند. بعد از نماز، امام جماعت دربرای کارهای خوب و بزرگی که در مسجد می‌تواند انجام شود صحبت کرد. مهدی به صحبت‌های امام جماعت خوب گوش داد. او تا قبل از آن با خودش فکر کرده بود که مسجد فقط برای نماز خواندن است؛ اما بعد از آن فهمید که مسجد محله آن‌ها کلاس‌های آموزش قرآن، نقاشی، رایانه و عکاسی دارد و او می‌تواند از کتابخانه‌ی مسجد، کتاب امانت بگیرد. مهدی از این موضوع خوشحال بود.

واژه‌های مهم

• کلماتی مانند «خبر، حوصله، ادب، دقت، حجاب، ایمان، نمک، انضباط، انصاف و ...» همگی کلماتی هستند که اگر به اول آن‌ها پیشوند «یا» اضافه کنیم، می‌توانیم با آن‌ها کلمات جدیدی بسازیم. این کلمات دربرای یک فرد، یک شیء یا یک اتفاق، توضیح بیشتر و کامل‌تری به ما می‌دهند.

مثال: یا خبر، یا حوصله، یا ادب، یا دقت، یا حجاب، یا ایمان، یا نمک، یا انضباط، یا انصاف

او از تعطیلی مدرسه **باخبر** است. (یعنی او اطلاع دارد) / آقای فروشنده **باانصاف** است. (یعنی او عادل و راستگو است)

نورا دختر **بادقتی** است. (یعنی او دقیق است) / مریم دختر **باانضباطی** است. (یعنی او مرتب است)

• در تمام کلمات «خواهر، کوه، ورزش، خورشید، گفت‌وگو، نشانه‌ی بوه، وجود دارد. اما اگر از روی آن‌ها یک بار بخوانیم متوجه می‌شویم که نشانه‌ی بوه، در هر کدام صدایی متفاوت دارد.

مثال: خواهر ← بدون صدا / کوه ← صدای بوه / ورزش ← صدای بوه / خورشید ← صدای بوه
و البته بعضی از ترکیب‌ها مثل (گفت‌وگو، پدر و مادر و ...) به جای صدای بوه، آن را با صدای آه می‌خوانیم و در شعر هم به این صورت است.

مثال: یا سود و بی‌زیانم / دانا و خوش‌بینم / در چشم‌های ما هست / نور امید و ایمان

صدای آه

صدای آه

صدای آه

محله‌ی ما - خوش‌حال - می‌خواستند - جماعت - بخوانند - چراغانی - حوض - قرار - خواندن نماز - بادقت - پیش‌نماز - عکاسی - کتابخانه‌ی خوبی - می‌خواهد - صرف - همکاری - امام جماعت - هنگامی - خارج - آموزش قرآن - یکدیگر

۱) متن زیر را بخوان و به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

دختر درحالی که بی‌حوصله بود، به مادرش گفت: «می‌خواهم میکروب‌ها را به خانه بیاورم و با آنها دوست شوم. کسی میکروب‌ها را دوست ندارد و همه به آنها بی‌توجه هستند: من می‌خواهم به آنها توجه کنم، مادر با ناراحتی پرسید: «عزیزم! چه طوری می‌خواهی این کار را انجام دهی؟ میکروب‌ها موجودات خطرناکی هستند. اگر بخواهی آنها را به خانه بیاوری، همی ما بیمار می‌شویم.»
دختر کمی فکر کرد و گفت: «خب تصمیم دارم میکروب‌ها را در یک طرف اتاق نگه دارم، مادر با تعجب گفت: «مگر می‌توانی؟ میکروب‌ها در جمای کثیف زندگی می‌کنند. هر جایی که آنها باشند آنجا کثیف خواهد شد.»
دختر داشت با خودش فکر می‌کرد که ناگهان درد شدیدی توی شکمش پیچید و با گریه پیش مادر رفت و گفت: «من می‌خواستم با میکروب‌ها دوست شوم به‌خاطر همین یک سیب را آنکسته خوردم.»
مادر با نگرانی دختر را آماده کرد تا نزد پزشک بروند. در راه به دختر گفت: «میکروب‌ها هیچ‌وقت با انسان‌ها دوست نمی‌شوند. آنها کثیفی را دوست دارند. ما باید همیشه خودمان را پاکیزه نگه داریم تا از میکروب‌ها دور بمانیم و سالم و تندرست باشیم.»

۱) میکروب‌ها در چه جاهایی زندگی می‌کنند؟

۲) با انجام چه کارهایی می‌توانیم میکروب‌ها را از خودمان دور نگه داریم؟

واژه‌آموزی

۳) عبارتهای زیر را با کمک واژه‌های شکل رویه‌رو کامل کن.

او نب داشت و خیلی بود.
 افرادی که به سلامتی خود هستند، خیلی زود بیمار می‌شوند.
 از حرف‌های دوستش چیزی نفهمیده بود. ناراحت و به طرف خانه رفت.
 نعمت‌های خداوند غیرقابل شمارش و هستند.

سنجش پایانی فصل ۲

۱) در عبارت‌های زیر کلماتی را که اشتباه املايي دارند پیدا کن و درست آن‌ها را در بالای کلمات بنویس.

با خوش‌حالی منتظر دوستش بود که ناگهان صدای بلندی شنید.

با دست‌های کتیش میوها را خرد و با بی‌حوسلگی به راه افتاد.

چه اتفاقی در این شهر افتاده است که مردم دیگر پیش من نمی‌آیند و من بی‌کار ماندم.

۲) برای آخر هر جمله علامت مناسب را انتخاب کن و هر جمله را با یکی از کلمه‌های چهارگانه، چه‌طور، کجاء پرسشی کن.

من می‌خواهم با میکروبیها بجنگم. -؟- :

اسم نازمترین کتاب داستانی که خواندمای، چه بود. -؟- :

کدام قسمت داستان برایت جالب بود. -؟- :

او شاد بود چون مردم همیشه تندروست بودند. -؟- :

۳) ابتدا هر کلمه را با بی، ترکیب کن و بنویس. سپس از کادر زیر هم‌معنی آن را پیدا کن و در مقابلش بنویس.

بی‌انگیزه - بی‌تکان - بی‌اتها - بی‌هرز

حرکت: _____ پایان: _____

خطر: _____ هدف: _____

۴) در هر ردیف دور هم‌معنی نادرست خط بکش.

مادر از قززدانش مراقبت کرد. نگهداری - مواظبت - حمایت

منتظر پرسش بعدی بود. ایستادن - چشم به راه - صبرکردن

مردم به همه‌ی سفارش‌های من عمل می‌کنند. انجام می‌دهند - کاری می‌کنند - مخالفت می‌کنند

سوالات پیشرفتگی فصل ۱۱

۱) معنی و مفهوم کدام عبارت درست است؟

- ۱** رافند شعرهایی از شاهنامه را خواند. (یعنی کسی که شاعر است).
 ۲ نزدیک آتشان رقت و مقداری خاکستر برداشت. (یعنی ظرفی که در آن آتش است).
 ۳ من دوست دارم قرزندم هنر مند باشد. (یعنی کسی که خیلی خوب نقاشی می‌کند).
 ۴ دیشب من سرگرم نقاشی کردن بودم. (یعنی نقاشی کردن را دوست دارم).

۲) در کدام گزینه مفهوم «مقایسه» وجود ندارد؟

- ۱** شاهنامه‌ی فردوسی اثری عظیم است.
 ۲ رستو، بزرگ‌ترین پهلوان داستان‌های شاهنامه است.
 ۳ فد مریم از خواهرش، کونا، تر است.
 ۴ شهر مشهد یکی از بزرگ‌ترین شهرهای ایران است.

۳) کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

- ۱** کتابخانه، کتابفروشی، کتابچه
 ۲ شاعر، فردوسی، شاهنامه، کتاب
 ۳ شاهنامه، فردوسی، مشهد، نوس، زبان فارسی
 ۴ هنر مند، نقاشی، سفالگری، دقت، صبر

۴) تمام جمله‌ها مربوط به کارهایی است که من دیروز انجام دادم. به‌جز جمله‌ی _____

- ۱** من کتاب را به کتابخانه بردم.
 ۲ شاخه گلی را به او هدیه دادم.
 ۳ یا پدر و مادرم به مشهد رفته بودم.
 ۴ از پدرم پرسیدم.

۵) شاهنامه‌ی فردوسی درباره‌ی چیست؟

- ۱** شعرهایی درباره‌ی شهادت رزمندگان
 ۲ داستان‌هایی درباره‌ی درباری‌های پهلوانان ایرانی
 ۳ داستان‌هایی درباره‌ی زندگی فردوسی و دوستانش
 ۴ داستان‌هایی درباره‌ی پهلوانان ایرانی

فصل ششم
ایران من

سنجش پایانی فصل ۱

۱. برعهده دانش آموز است. استفاده از کلمات نوشته شده و درست‌نویسی و استفاده از علائم نگارشی (نقطه یا علامت سؤال) و نوشتن جملات با معنی و تفهیم و منسجم مدنظر است.

۱. چراغانی / جوی / طرم / حواست / نماینده

۲. خوب - صواب - درود

۳. گزینه ۲ و ۴

۴. هم‌مثل - کونای - بارمهریان - بالبان - رایانه‌ای

۵. خاک (سرهای ملایم) - فنییدی (سودمندی) - یرسش (سوال) - یاسخ (جواب) - محطه (قسمتی از شهر یا چندین خیابان)

۲. به ترتیب از راست به چپ مناسب، نامناسب، نامناسب، مناسب

سنجش پایانی فصل ۲

۱. حمایت - ایستادن - مخالفت می‌کنند

۱. جوش حالی / منتظر / میوه‌ها / خورد / بی‌حوصلگی / ماندنم

۲. درست‌نویسی کلمات، انسجام جملات، استفاده از کلماتی که مرتبط با موضوع تصویر باشند. مدنظر است.

۲. من می‌خواهم با میکروب‌ها بجنگم.

۳. اسم تازه‌ترین کتاب داستانی که خوانده‌ای. چه بود؟

کدام قسمت داستان برایت جالب بود؟

او نداد بود چون مردم همیشه تندرست بودند.

۳. گزینه ۲ و ۴

۳. بی‌حرکتی، بی‌دکان، بی‌پایان، بی‌انتها

بی‌خطر، بی‌سرور، بی‌هدف، بی‌انگیزه

۷. درست - نادرست

سنجش پایانی فصل ۳

۱. قطره‌های آب یا دوستانشان به دریاها می‌رسند. طوطی پشت درخت‌ها بالا و پایین می‌پرد و آواز بی‌دنی می‌خواند.

۱. **اللهم** صبر و آرامش بابت خوشحالی آن مرد شد.

۲. **اللهم** نابودا منگی سحر خیز و پانشط هستند.

۲. روز، روز هره / سرا، سرکش / گل، گلاب

۳. به کسی که کلبه می‌سازد **کلبساز** می‌گویند.

۴. کارگران مردمان را از صاحب کارخانه گرفتند.

۳. یرده / آگاه

۵. ز دانش دل‌بیر برنا شود.

۷. **اللهم** دوبر خما ساز **اللهم** باغبان

۲. علم، باصت / طوطی، طول / نظم، منظم

صاحب، تصمیم / یزیدک، یثیمان / راحت، حرف

۳. دانا

۲. برعهده دانش آموز است. انسجام جملات، رعایت علائم نگارشی در انتهای جملات، درست‌نویسی کلمات و نوشتن جملات با معنی و تفهیم و استفاده از کلماتی مرتبط با موضوع مدنظر است.

۳. **اللهم** شاداب، تازه و پانشط / **اللهم** رش، رشد

۴. کونای، تلانگر

۵. **اللهم** قیسم / **اللهم** داستان‌های آموزنده‌ی کونای

۶. **اللهم** نلاش، سعی، کوشش / **اللهم** دانا، عالم

پاسخنامه ی سوالات پیشرفتہ

فصل اول

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

فصل دوم

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

فصل سوم

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

فصل چہارم

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

فصل پنجم

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

فصل ششم

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

فصل ہفتم

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

پاسخنامہ ی سوالات پیشرفتہ